

LJUPKI ČUVARI USPOMENA
PORTRETNA MINIJATURA
IZ ZBIRKE SLIKA I OKVIRA
MUZEJA SLAVONIJE
CHARMING KEEPERS OF MEMORIES

PORTRAIT MINIATURES
FROM THE COLLECTION OF PAINTINGS AND FRAMES
OF THE MUSEUM OF SLAVONIA

Izložene minijature pokazuju različite važne događaje koji su bili povod slikanja minijatura: obilježavaju rođenje i smrt, zaruke i vjenčanja, slikane su zbog razdvojenosti voljenih osoba, da naglase društveni status portretiranog.

Our miniatures nicely portray diferent important events that were the reason for painting them. hey were painted to mark birth and death, engagements and weddings, separation from loved ones, and to emphasize the social status.

Naručitelji portretnih minijatura bili su i slavonsko plemstvo, kao i bogatiji i utjecajniji pripadnici građanskih obitelji. Osim narudžbi portreta članova obitelji, portretnu minijaturu kupovali su kolekcionari za svoje privatne zbirke.

Portrait miniatures were commissioned by the Slavonian nobility, as well as the wealthier and more influential citizens. In addition to commissioning of the portraits of family members, portrait miniatures were bought by collectors for their private collections.

Najbrojnije su minijature na bjelokosti, slikane akvarelom, pastelom ili temperom; akvarelom na papiru. Posebno su zanimljive minijature izrađene u vosku pa bojene te dekorativne minijature rađene u tehnici kolaža ili slikane temperom na staklu (proili i siluete).

he most numerous are the miniatures on ivory, painted in watercolour, pastel or tempera; watercolour on paper; and the ones that are particularly interesting are the miniatures made of coloured wax and the decorative miniatures in the collage technique or painted in tempera on glass (proiles and silhouettes).

Najveći broj izloženih portretnih minijatura sačuvan je iz vremena biedermajera, koji predstavlja uzlet izrade minijatura. Karakteristične su minijature većeg formata, često pravokutne. Uglavnom su djela cijenjenih austrijskih portretista i minijaturista.

he largest number of miniatures is from the Biedermeier period, when portrait miniatures were typically produced, and they are mostly the works of renowned Austrian portrait painters and miniaturists.

Kvalitetom uglavnom prate umjetničku produkciju svoga vremena, a nekoliko djela predstavlja vrlo kvalitetan rad vrsnih minijaturista.

heir quality is mainly consistent with the production of arts of the time, whereas several artworks represent high quality works of exceptional miniaturists.

Minijature 20. stoljeća nastale su prema ranijim predlošcima i samo su još usamljeni odjek tradicije na zalasku. Razvojem fotografiraje uglavnom je zamrla izrada portretne minijature.

he 20th century miniatures were created according to the earlier templates and are just a lonely echo of a dying tradition. With the emergence of photography the making of portrait miniatures faded away.

Andreja Šimičić

LJUPKI ČUVARI USPOMENA

Naziv *minijatura* potječe od latinskog izraza *minium*, koji označava crvenu boju korištenu tijekom srednjeg vijeka za oslikavanje inicijala u rukopisima. Od 15. stoljeća *minijatura* je naziv za precizno izvedene sitnoslikarske radove u različitim tehnikama. *Portretna minijatura* posebna je grana portretnog slikarstva u malom formatu.

Zbirka slika i okvira Muzeja Slavonije sadrži 32 portretna minijature. Ovom su izložbom prvi put one izložene i sagledane kao cjelina, koja donosi zanimljive spoznaje o izradi i prikupljanju minijatura na osječkom području.

Vremenski obuhvaćaju razdoblje od 1770. do 1926. godine. Rad su stranih ili putujućih umjetnika, a najranije minijature nisu signirane. Izložene minijature pokazuju raznolikost tehnika izrade.

Naručitelji umjetnina, a također i kolekcionari, bili su slavonsko plemstvo, kao i bogatiji i utjecajni pripadnici građanskog sloja.

he term *miniature* derives from the Latin word *minium*, which denotes the red colour used during the Middle Ages for painting initials in manuscripts. From the 15th century *miniature* is the name for miniature works done precisely and in diferent techniques. *Portrait miniature* is a special branch of portrait painting in small format.

he Collection of Paintings and Frames of the Museum of Slavonia contains 32 portrait miniatures. In this exhibition the portrait miniatures of the Museum of Slavonia have been presented and considered as a whole for the irst time and they give us interesting insight into making and collecting miniatures in the Osijek area.

hey cover the period between 1770 and 1926. hey were made by the foreign or itinerant artists and the earliest miniatures have not been signed. he exhibited miniatures show the diversity of techniques.

Portrait miniatures were commissioned by the Slavonian nobility, as well as the wealthier and more inluential citizens.

muzej slavnije
OSIJEK

Gradski muzej
Požega

22.1 - 26.2 2016.

Gradski muzej Požega, Matice hrvatske 1

34 000 Požega

www.gmp.hr

Izložba i katalog ostvareni su sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske. / he exhibition and catalogue were financed by the Ministry of Culture of the Republic of Croatia.

Nakladnik / Publisher: Gradski muzej Požega

Za nakladnika / For publisher: Maja Žebčević Matić

Priprema / Prepress: Foto art, Osijek

Tisak / Print: Gradski muzej Požega

Naklada / Print run: 150